

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/навчально-наукового інституту)

Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету АБДПМ

Ігор ФОДЧУК

Сергій 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Проектування творів декоративно-прикладного мистецтва

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

(назва програми)

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання Українська

(вказати: на якій мові викладається навчальна дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни складена «Проектування творів декоративно-прикладного мистецтва» відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 26.03.2024р.»

Розробники: Жаворонкова Мирослава Іллівна – доцент, завідувачка кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, заслужений майстер народної творчості України, членкиня Спілки дизайнерів України

Кротова Тетяна Федорівна – доктор мистецтвознавства, професор кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, членкиня Спілки дизайнерів України

Викладачі: Жаворонкова Мирослава Іллівна – доцент, завідувачка кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, заслужений майстер народної творчості України, членкиня Спілки дизайнерів України

Курик Дмитро Миколайович – асистент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, заслужений майстер народної творчості України, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України

Кротова Тетяна Федорівна – доктор мистецтвознавства, професор кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, членкиня Спілки дизайнерів України

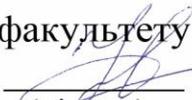
Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол № 5 від “25” серпня 2024 року

Завідувач кафедри Жаворнкова М.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою факультету

Протокол № 8 від “28” серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету
 Євгенія Новак
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Мета навчальної дисципліни: сформувати у студентів систему знань, умінь і навиків для вираження власної концепції засобами проектування, втілення в проєкті та презентації авторських виробів.

Завдання вивчення навчальної дисципліни.

На початку курсу студенти вивчають сучасні тенденції галузі декоративного мистецтва, ознайомлюються із запропонованою тематикою і визначаються з напрямком діяльності. Наступним етапом буде розробка конкретної теми, підбір технологічно-конструктивних та пластичних рішень формування концепції магістерської роботи. Впродовж другого семестру реалізують візуалізацію та варіанти презентації авторського проєкту виробів згідно обраної студентом теми дослідження. **2. Результати навчання:**

Під час опанування дисципліною формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності):

ІК Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК3. Здатність розробляти та керувати проєктами.

ФК1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

ФК2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ФК3. Здатність проводити діагностику стану збереженості мистецьких об'єктів, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання у відповідності до вимог сучасної наукової реставрації.

ФК4. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

ФК5. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.

ФК6. Здатність до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації культурно-мистецьких феноменів і процесів.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН1. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

ПРН2. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах різної напрямку.

ПРН3. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПРН4. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.

ПРН5. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціальнопсихологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН6. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПРН7. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.

ПРН8. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

ПРН9. Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

3. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1,2	5,5	165	-	60	-	-	90	-	Екзамен 1, 2 семестр
Заочна											

3.1. Загальна інформація

«Проектування творів декоративно-прикладного мистецтва» – це профільна дисципліна, націлена на формування авторської ідеї з вираженням індивідуальної образно-пластичної мови у виробах прикладного характеру. Курс спрямований на удосконалення та розвиток спеціальних компетентностей для формування загальної концепції практичної складової кваліфікаційної магістерської роботи.

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	прак./семін.	лаб.	інд.	с.р.		лекц.	прак./сем.	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1. Актуальні теми проектування творів декоративног о мистецтва											

Тема 1. Обґрунтування теми проектування.	20		5			15						
Тема 2. Інтерпретація джерела творчості.	20		5			15						
Тема 3. Вираження художнього образу та презентація авторського задуму.	20		5			15						
Тема 4. Пластичноконструктивні методи реалізації художньої ідеї. Застосування нових технік та матеріалів у створенні художніх виробів.	15		5			10						
Разом за ЗМ1	75		20			55						
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 2.. Стратегія створення авторського проекту.											
Тема 1. Структура проекту	20		10			10						
Тема 2. Методи та засоби сучасного проектування	25		10			15						
Тема 3. Технічний супровід проекту	20		10			10						

Тема 4. Апробації орнаментальнофактурних зразків та макетів виробу.	25		10			15						
Разом за ЗМ 2	90		40			45						
Усього годин	165		60			105						

3.3 Тематика практичних занять

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1	Замальовки форм аналогів та схем декору на виробках	2
2	Варіативне ескізування.	2
3	Концептуальний проект виробу.	2
4	Макетний зразок згідно проекту.	2
5	Ескіз-розробка виробів/творів декоративного мистецтва.	2
6	Ескіз організації середовища.	2
7	Креслення і лекала. Макетування. Специфікація.	3

3.4 Самостійна робота студента

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Регіональні відмінності традиційних ремесл і промислів на Буковині.	1
2	Традиційні народні мотиви в сучасному ковальстві Буковини.	1
3	Буковинські орнаменти.	1
4	Декоративно-прикладне мистецтво на Буковині.	2
5	Художня різьба по дереву на Буковині. Сучасні майстри.	1
6	Орнаментальні особливості писанкарства на Буковині.	1
7	Творчість сучасних професійних майстрів художнього ковальства.	1
8	Шийно-нагрудні прикраси з бісеру на Буковині.	1
9	Художнє ткацтво та килимарство на Буковині.	1
10	Буковинська вишивка та її особливості.	1
11	Народні майстри Буковинського краю.	2
12	Традиції народного ювелірного мистецтва в сучасних жіночих прикрасах на Буковині.	2

* ІНДЗ – до змістового модуля, або в цілому до навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.

4. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

- Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, лекція, бесіда, робота з аналогами; демонстрування, замальовки схем, таблиць).
- Методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, пізнавальні роботи).
- Методи контролю і самоконтролю у навчанні (письмовий, тестовий, графічний, самоконтроль і самооцінка у навчанні).
- Метод аналізу, метод синтезу, метод порівняння, метод узагальнення, метод конкретизації, метод виділення головного.

5. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

5.1. Критерієм підсумкового оцінювання

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Під час занять відбувається жива комунікація, обмін ідеями і пропозиціями між студентами та викладачами щодо реалізації творчого задуму. Позитивно впливає на оцінювання активна творча діяльність студента та власна концепція вирішення поставлених завдань згідно тем.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Не допустимим є спізнення та пропуски занять студентами без поважних причин. Всі пропущені теми студент повинен опрацювати самостійно і здати необхідні графічні вправи передбачені темою.

Оцінювання відбувається за накопичувальною системою – поступово, якщо кількість пропущених занять без поважних причин становить 50%, то студент не може отримати більше 60 балів, оскільки не зміг засвоїти матеріал на належному рівні.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
---------------	----------------------------

«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та
	додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

5.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання

	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання
--	----------	---

5.3. Засоби оцінювання

Методами навчання є. словесні (лекція, пояснення, бесіда, розповідь), практичні (семінарські заняття, практичні роботи), наочні методи (ілюстрації, демонстрації).

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни є:

- виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань під час практичних занять та самостійної роботи, доповіді, дискусії при захисті практичних робіт, модульні контрольні роботи; усний підсумковий залік.
- Самостійна робота включає:
- опрацювання теоретичних положень навчальної дисципліни за результатами прослуханого лекційного матеріалу;
- засвоєння навиками підготовки студентських статей, тез, доповідей та ін. наукових публікацій, вивчення окремих питань передбачених для самостійного опрацювання;
- поглиблене вивчення наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; та ін.

5.4. Засоби оцінювання

Питання для підсумкового самоконтролю

1. Яким чином художній образ формується в творах декоративно-прикладного мистецтва?
2. Які елементи дизайну відіграють ключову роль у вираженні художнього задуму автора?
3. Які техніки та матеріали використовуються для підкреслення естетики авторського задуму в декоративно-прикладному мистецтві?
4. Яким чином контекст — історичний, культурний або соціальний — впливає на вираження художнього образу?

5. Які специфічні прийоми використовують художники для того, щоб передати свої емоції та ідеї через декоративно-прикладне мистецтво?
6. Як важливість кольору, форми та текстури впливає на сприйняття авторського задуму?
7. Яким чином художники поєднують традиційні мотиви з сучасними концепціями у своїх творах?
8. Які стратегії використовуються для презентації авторського задуму на виставках або в художніх галереях?
9. Як взаємодія між виробом та глядачем може змінити сприйняття художнього образу?
10. Яку роль грає критика та рецензії в розумінні та оцінці художнього задуму в декоративно-прикладному мистецтві?

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль за виконанням всіх складових графічного проекту здійснюється згідно з графіком виконання завдання. Поточний контроль проводиться у формі попередніх переглядів завдань згідно тем і в кінці кожного змістового модуля.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

7. Рекомендована література

7.1. Фахова (основна)

1. Іттен Й. Мистецтво кольору. Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. К.: ArtHuss, 2021. С. 96
2. Іттен Й. Наука дизайну та форми: Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах. К.: ArtHuss, 2021. С. 136
3. Наталія Синєпулова, Композиція: тотальний контроль, Київ: ArtHuss, 2019.
4. Никифоров А.М., Гулей О.В. Декоративне мистецтво. Навчально-методичний посібник. 2021. 364 с.
5. Івашків Г. Декор української народної кераміки XVI – першої половини XX століть. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2007.
6. Горинь Г. Й. Народні шкіряні вироби українців. Витоки, становлення і розвиток традицій. Київ: Майстер книг, 2016. 255 с.
7. Гуцульські художні вироби з металу кін. XVIII – поч. XX ст.. Серія «Українське народне мистецтво». Львів: Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, 2011. 376 с.
8. Горинь Г. Й. Народні шкіряні вироби українців. Витоки, становлення і розвиток традицій. Київ: Майстер книг, 2016. 255 с.

7.2. Допоміжна

1. Вандюк Л. Віденські впливи на архітектуру Чернівців (1775–1918) // Архітектурна спадщина Чернівців австрійської доби: Матеріали Міжнародної наукової конференції (Чернівці, 1–4 жовтня 2001 р.) / Упоряд. П. Рихло. – Чернівці, 2003.
2. Мельничук Ю. Семантика українських вишитих рушників // Народне мистецтво. – 2005. – № 1-2. – С. 59–65.
4. Селівачов М. Лексикон української орнаментики. – К., 2005.
3. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 1992.
4. Боньковська С.М. Ковальство на Україні (XIX початок XX ст.). К., 1991. 110 с.;
5. Боньковська С. Ковальство на Україні (XIX – початок XX ст.). – К., 1991.
6. Золотухін Ю.В. Принцип стилізації зображувального об'єкта. Вісник ХДАДМ. 2006. № 8. С. 61-76

7. Попенюк В.М. Методичні вказівки «Тенденції образно-пластичної мови у творах декоративного мистецтва, вирішення концепції художньої ідеї».
8. Станкевич М. Є. Структура художнього тексту хреста. Народознавчі зошити. Львів: Місіонер, 2005. № 232. С.7—21.
9. Степанов А.В. та ін. Об'ємно-просторова композиція: посібник для закладів/ А.В. Степанов, В.І. Мальгін, Г.І. Іванова та ін. М.: Архітектура 2007, 256 с.
10. Стельмащук Т.Г., Білан М.. Український народний стрій. Львів: Фенікс, 2000.

8. Інформаційні ресурси

[\(https://art-deco.chnu.edu.ua/stypendiia-prezydenta-ukrainy/](https://art-deco.chnu.edu.ua/stypendiia-prezydenta-ukrainy/)
http://www.arch.chnu.edu.ua/res//arch/VIZNITSA/PERSONEL/Zahist_2019_dekor.pdf?_gl=1*15uw4g*_ga*MTUwMjIxMDQzMS4xNzA3NDk2Mjk5*_ga_Q6273NZQ6Z*MTcyMzIwNDc2OS4xNzIuMS4xNzIzMjA0ODA5LjAuMC4w
http://www.arch.chnu.edu.ua/res//arch/VIZNITSA/DIPLOM_ZAHIST/Zahist_2020.pdf?_gl=1*iu03aa*_ga*MTUwMjIxMDQzMS4xNzA3NDk2Mjk5*_ga_Q6273NZQ6Z*MTcyMzIwNDc2OS4xNzIuMS4xNzIzMjA0ODM1LjAuMC4w
http://www.arch.chnu.edu.ua/res//arch/VIZNITSA/DIPLOM_ZAHIST/Zahist_vizn_2023.pdf?_gl=1*ubsd9z*_ga*MTUwMjIxMDQzMS4xNzA3NDk2Mjk5*_ga_Q6273NZQ6Z*MTcyMzIwNDc2OS4xNzIuMS4xNzIzMjA0ODM4LjAuMC4w
[http://www.arch.chnu.edu.ua/res//arch/VIZNITSA/DIPLOM_ZAHIST/Zahist_vizn_2023.pdf?_gl=1*ubsd9z*_ga*MTUwMjIxMDQzMS4xNzA3NDk2Mjk5*_ga_Q6273NZQ6Z*MTcyMzIwNDc2OS4xNzIuMS4xNzIzMjA0ODM4LjAuMC4w \)](http://www.arch.chnu.edu.ua/res//arch/VIZNITSA/DIPLOM_ZAHIST/Zahist_vizn_2023.pdf?_gl=1*ubsd9z*_ga*MTUwMjIxMDQzMS4xNzA3NDk2Mjk5*_ga_Q6273NZQ6Z*MTcyMzIwNDc2OS4xNzIuMS4xNzIzMjA0ODM4LjAuMC4w)